

Suomen lippu

Suomessa on laki, miten saat liputtaa. Lipussa on valkoinen pohja ja sininen risti. Se on kansallislippu.

Jokainen suomalainen saa liputtaa.

Jos lipussa on keskellä vaakuna, se on valtionlippu.

Puolustusvoimat ja presidentti käyttävät valtionlippua.

Lippu ei saa olla rikki eikä likainen. Lippuun ei saa kirjoittaa, eikä siihen saa kiinnittää koristeita.

Suomen lippu on Suomen symboli. Lippua täytyy kunnioittaa. Laki sanoo, että lippua ei saa sotkea tai ottaa pois ilman lupaa. Lipun täytyy olla myös oikean kokoinen. Jos rikkoo lakia, voi saada sakkoja. Jos lippu on rikki, sen saa korjata, jos korjaus ei näy. Lipussa on ohje, miten sen voi pestä. Lippua ei saa kuivata ulkona. Kun lippu on vanha ja rikki, sen saa polttaa tai leikata pieniksi paloiksi. Älä laita ehjää, kokonaista lippua roskeen.

TEHTÄVÄ Kuvaa tai nimeä seuraavat asiat

- kansallislippu
- vaakuna
- valtionlippu
- salko = tanko

lippu; liputus, liputtaa, nostaa lippu salkoon

salko=tanko

laki= valtion säännöt, mitä saa tehdä ja mitä ei saa tehdä

puolustusvoimat=armeija

kiinnittää= laittaa kiinni

kunnioittaa= käsitellä hyvin, koska se on tärkeä

ei näy = et voi nähdä

rikki < - > ehjä

TEHTÄVÄ Oikein vai väärin. Miksi?

1. Voit laittaa lipun roskeen.
2. Voit korjata lipun.
3. Voit piirtää lippuun.
4. Voit pestä lipun.
5. Kaikki ihmiset saavat liputtaa.
6. Voit tehdä lipun itse.

Lippusalko

Yleensä maassa on lippusalko. Se on melkein jokaisen talon pihassa. Lippusalon täytyy olla korkeampi kuin yksi tai kaksi kerrosta. Kerrostalossa lipun täytyy olla kolmannen kerroksen korkeudella. Lipun täytyy olla rakennuksen yläpuolella.

Lippusalko on sopivassa paikassa, jossa on tilaa. Hyvä paikka ei ole esimerkiksi roska-astian vieressä, lähellä puita eikä toista rakennusta. Lippusalko voi olla myös talon seinässä (vinosalko), talon katolla, veneessä, auton keulalla (presidentin autossa).

Lippu on arvokas ja on tärkeää, että ihmiset näkevät sen hyvin.

korkea → korkeampi

samalla **korkeudella** = sama korkeus

kolmannen kerroksen = kolmas kerros

toista rakennusta = toinen rakennus

keula = auton etuosa = edessä

Kattosalko ja seinäsalko

Joskus rakennuksessa voi olla kattosalko tai seinäsalko. Esimerkiksi kaupungintalossa tai muussa julkisessa rakennuksessa voi olla sellainen. Lipun korkeus on kolmasosa salin pituudesta. Siksi lippu on kaksi kertaa isompi kuin normaalissa lippusalossa. Paras paikka seinätangolle on julkisivun pääoven yläpuolella tai sen vasemmalla puolella.

julkisessa rakennuksessa = julkinen = yleinen, yhteinen esim. kaupungin tai kunnan rakennus

kolmasosa = $\frac{1}{3}$

TEHTÄVÄ

1. Kuvaa lippusalko kerrostalon pihassa. Missä se siellä on? Millainen paikka se on?
2. Kuinka korkea salko on?
3. Etsi ja kuvaa seinäsalko. Mikä rakennus se on?
4. Etsi ja kuvaa kattosalko.

Lipun nosto ja lasku

Nosta ja laske lippu arvokkaasti ja rauhallisesti. Lippu ei saa koskea maahan. Kiristä narut hyvin. Voit kiertää narut yhden kerran salon ympärille ja kiinnittää ne huolellisesti knaapiin.

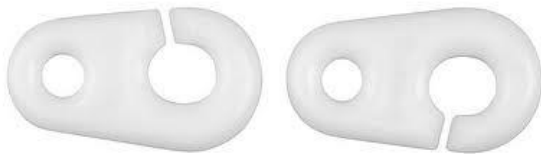
nosto – nostaa lippu
lasku – laskea lippu

arvokas = tärkeä,
kallisarvoinen –
arvokkaasti=huolellisesti,
hyvin

rauhallinen-
rauhallisesti= ei nopeasti

Knaapi (muovinen narusakara)

Lippulukko

Kiinteistöhoitaja tekee työtä erilaisissa sääoloissa yksin.
Yleensä ei ole kaveria.

sääolo= sää

Kun lasket lippua, ole rauhallinen. Vie lippu sisälle ja levitä se kuivumaan, koska lippu voi olla kostea.

kostea = vähän märkä

Kun lippu on kuiva, taittele se säilytykseen. Silloin lippu on helppo ottaa seuraavalla kerralla käyttöön.

Katso lipunnostovideo:

[http://www.intermin.fi/fi/ministerio/suomen lippu ja vaaku na/liputusvideot](http://www.intermin.fi/fi/ministerio/suomen_lippu_ja_vaaku_na/liputusvideot)

TEHTÄVÄ Oikein vai väärin. Miksi?

1. Lippu täytyy nostaa nopeasti.
2. Voit kuivata lipun vain sisällä.
3. Taittele lippu niin, että sininen väri on päällä.
4. Voit kiertää narun lipputangon ympärille.
5. Voit laittaa lipun maahan.

TEHTÄVÄ Vastaa

1. Miksi lippu ei saa koskea maahan?
2. Miksi kiristät narut tiukalle ja kiinnität ne knaapiin?

TEHTÄVÄ Harjoittele lipun nostoa ja laskua.

Kuvaa videolle seuraavat asiat:

1. kiristä narut tiukalle
2. kierrä narut salon ympärille
3. kiinnitä narut knaapiin
4. vie lippu kuivumaan
5. taittele lippu, kun se on kuiva

TEHTÄVÄ

Katso video ryhmän kanssa. Kerro, mitä sinä teet videolla.

Milloin saa liputtaa?

Jokainen ihminen saa liputtaa Suomen lipulla. Se on oikeus, ei velvollisuus.

Valtion virastojen ja laitosten on pakko liputtaa, kun on virallinen liputuspäivä. Kaikkien on huomioitava oikea liputusaika. Suomessa on myös muita liputuspäiviä.

Liputuspäivät ovat kalenterissa.

Liputtaa saa myös muina päivinä. Jos on esimerkiksi perhejuhla tai mökille tulee vieraita, voi liputtaa. Myös yritys ja yhdistys voi nostaa lipun, kun on juhlapäivä.

saada, saa = on lupa= on oikeus tehdä jotain

on pakko = on velvollisuus= täytyy tehdä jotain

huomioida=huomata=katsoa

TEHTÄVÄ

1. Katso kalenteria. Mikä liputuspäivä on seuraava?
2. Kuinka monta liputuspäivää kalenterissa on?

Mihin aikaan?

Nosta lippu aamulla kello 8 ja laske kun aurinko laskee, viimeistään kello 21. Idea siis on, että lippu on salossa, kun aurinko on taivaalla ja lasket lipun, kun aurinko laskee. Jos työntekijän työaika klo 7-16, hän hoitaa liputuksen työajalla.

Lippua ei saa unohtaa yöksi salkoon. Juhannuksena lippu on koko yön salossa. Silloin ei aurinko laske.

Poikkeus

- Suomen lipun päivä: liputus alkaa juhannusaattona kello 18 ja loppuu juhannuspäivänä kello 21
- itsenäisyyspäivä: loppuu kello 20
- pimeä vuodenaika ja vaalipäivä, kun aurinko laskee aikaisemmin kuin äänestys loppuu. Liputus loppuu kello 20

poikkeus =aika on erilainen

vaalipäivä = kun ihmiset äänestävät on vaalit

TEHTÄVÄ: Oikein vai väärin

1. Ihmiset saavat liputtaa aina kun on juhla.
2. Kaikkien ihmisten täytyy liputtaa, kun on virallinen liputuspäivä.
3. Lippu on aina salossa yöllä.
4. Juhannuksena lippu on salossa yöllä.

TEHTÄVÄ Vastaa

1. Mihin aikaan lippu täytyy normaalisti nostaa ja laskea?
2. Mihin aikaan liputus loppuu, kun on vaalipäivä ja pimeä aika?
3. Mihin aikaan liputus alkaa juhannuksena?
4. Mihin aikaan liputus loppuu juhannuksena?
5. Miksi lippu ei muuten saa olla salossa yöllä?

Suruliputus

Kun joku kuolee, lippu on surun symboli samana päivänä. Joskus koko maassa on suruliputus, kun joku tunnettu ihminen kuolee tai tapahtuu suuri onnettomuus. Suruliputus on aamusta iltaan. Aika on sama kuin normaalissa liputuksessa.

kuolee - kuolla

tunnettu = monet ihmiset tuntevat hänet

Poikkeus

- Jos joku kuolee myöhään illalla, voi liputus olla seuraavana päivänä.

Kun nostat lippua

Nosta lippu ensin aivan ylös, laske se sitten se 1/3 salon mittaa alas. Lipun alareuna on salon puolivälissä. Katto- ja seinäsalossa laske lippu keskelle salkoa.

Kun lasket lippua

Nosta lippu ensin ylös ja sen jälkeen alas. Se on arvokas ja kohtelias tapa. Se on kuin viimeinen tervehdys vainajalle.

vainaja = kuollut ihminen

Katso video:

http://www.intermin.fi/fi/ministerio/suomen_lippu_ja_vaaku
[na/liputusvideot](#)

Hautajaiset

Kun on hautajaiset, vainajan kodissa ja muistotilaisuudessa on liputus. Silloin liputus alkaa aamulla kello 8. Kun muistotilaisuus loppuu, nosta lippu lopuksi päivää ylös.

hautajaiset= tilaisuus, jossa vainaja lasketaan maahan

muistotilaisuus= juhla, jossa vainajan perhe ja ystävät muistavat vainajaa

TEHTÄVÄ

1. Mitä tarkoittaa suruliputus?
2. Milloin suruliputus on?
3. Miten nostat lipun?
4. Miten lasket lipun?
5. Miksi teet näin?
6. Miten liputat, kun on muistotilaisuus?

TEHTÄVÄ Ota tai etsi kuva

1. Nosta lippu ensin aivan ylös.
2. Laske se sitten se 1/3 salon mittaa alas. Lipun alareuna on salon puolivälissä.
3. Katto- ja seinäsalossa laske lippu keskelle salkoa.

Vieraan maan lippu

Työntekijä voi nostaa myös vieraan maan lipun salkoon, jos on vieraita toisesta maasta. Lippusalko määrittää, minkä kokoinen lippu on. Se ei ole aina samankokoinen kuin Suomen lippu. Lipun yläreunan täytyy olla samalla korkeudella. Suomen lippu on silloin vasemmalla, kun katsot takaa. Jos katsot edestä, se on oikealla. Aina se ei ole mahdollista. On monta tapaa liputtaa, kun on ulkomaalaisia vieraita.

vieras maa = muu kuin Suomi

samalla korkeudella – sama korkeus

Jos on kaksi salkoa, Suomen lippu on oikealla, kun katsot edestä. Vieras lippu on vasemmalla.

Jos on neljä, viisi tai kuusi salkoa, Suomen lippu on heraldisesti oikealla ja vieraat vasemmalla. Vieraat liput ovat aakkosjärjestyksessä ranskan kielen mukaan.

Jos salkoja on kolme, Suomen lippu on keskellä, aakkosten ensimmäinen vieras oikealla ja toinen vasemmalla.

Jos on kolme salkoa ja yksi vieras, kaksi Suomen lippua on reunoilla ja vieras keskellä.

heraldisesti oikea puoli = edestä katsottuna vasen puoli

aakkosjärjestys = aakkoset = ABC

TEHTÄVÄ Piirrä, kuvaa ja selitä, mitä tarkoittaa

1. samankokoinen
2. yläreuna
3. samalla korkeudella
4. vasemmalla
5. oikealla
6. keskellä
7. edestä/edessä
8. takaa/takana
9. reunoilla

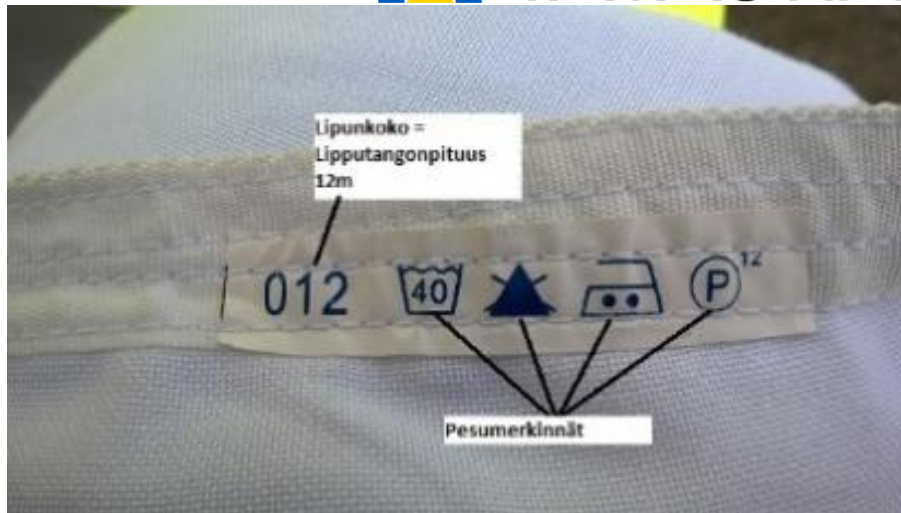
TEHTÄVÄ Etsi kuva tai kuvaa itse liput, kun on ulkomaalaisia vieraita. Selitä, miksi liput ovat tässä järjestyksessä.

Kuvia liputuksen vaiheista:

Avaa narut knaapista.

Irrota narujen lukkokappaleet toisistaan.

Kiinnitä lipun lukot narun lukkoihin.

Pesulapun merkintä näyttää, että lippu on oikein päin.

Laita molemmat narulukot kiinni lippuun ennen lipun nostoa.

Knaapi (haka)

Pidä narut järjestyksessä käsissäsi ja nosta lippu rauhallisesti ylös salkoon.

Lippu on salossa.